

SPOLEČNÁ POSTNÍ CESTA KE VZKŘÍŠENÍ 2021

TÝDEN PRVNÍ: 17. – 21. ÚNOR

1) První čtení velikonoční vigilie: Gn 1,1 – 2,2

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země však byla pustá a prázdná, temnota byla nad propastnou hlubinou a Boží dech vanul nad vodami. Tu Bůh řekl: „Bud' světlo!“ A bylo světlo. Bůh viděl, že světlo je dobré, a oddělil světlo od temnoty. Bůh nazval světlo dnem a temnotu nocí. Nastal večer, nastalo jitro – den první. Potom Bůh řekl: „Ať je obloha uprostřed vod, ať odděluje jedny vody od druhých!“ A stalo se tak. Bůh udělal oblohu, která oddělila vody pod oblohou od vod nad oblohou. Oblohu nazval Bůh nebem. Nastal večer, nastalo jitro – den druhý. Potom Bůh řekl: „Ať se shromáždí vody, které jsou pod nebem, na jedno místo a ukáže se souš!“ A stalo se tak. Bůh nazval souš zemí a shromážděné vody nazval mořem. Bůh viděl, že je to dobré. Bůh řekl: „Ať vydá země zeleň, semenotvorné rostliny a ovocné stromy, které plodí na zemi ovoce nejrůznějšího druhu, s jádry uvnitř!“ A stalo se tak. Tu země vydala zeleň, semenotvorné rostliny nejrůznějších druhů a stromy nesoucí ovoce s jádry uvnitř, nejrůznějšího druhu. A Bůh viděl, že je to dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den třetí. Potom Bůh řekl: „Ať jsou svítilny na nebeské obloze, aby oddělovaly den od noci a byly jako znamení, ať (označují) údobí, dny a roky. Ať jsou svítilnami na nebeské obloze a osvětlují zemi!“ A stalo se tak. Bůh udělal dvě velké svítilny: svítilnu větší, aby vládla dni, a svítilnu menší, aby vládla noci, a hvězdy. Bůh je umístil na nebeskou oblohu, aby svítily na zem, vládly dni a noci a oddělovaly světlo od temnoty. Bůh viděl, že je to dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den čtvrtý. Potom Bůh řekl: „Ať se hemží voda živočichy a ptáci ať poletují nad zemí na nebeské obloze!“ Bůh stvořil velká vodní zvířata a všechny živočichy nejrůznějších druhů, schopné pohybu, jimiž se hemží voda, a všechny okřídlené tvory nejrůznějších druhů. Bůh viděl, že je to dobré. Bůh jim požehnal slovy: „Plod'te a množte se a naplňte vodu v mořích a ptactvo ať se množí na zemi!“ Nastal večer, nastalo jitro – den pátý. Potom Bůh řekl: „Ať vydá země živočichy různého druhu: krotká zvířata, drobnou zvířenu a divokou zvěř nejrůznějšího druhu.“ A stalo se tak. Bůh udělal různé druhy divoké zvěře, krotkých zvířat a všechny druhy drobné zemske zvířeny. Bůh viděl, že je to dobré. Potom Bůh řekl: „Učiňme člověka jako náš obraz, podle naší podoby. Ať vládne nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nad krotkými zvířaty, divokou zvěří a nad veškerou drobnou zvířenou, která se pohybuje po zemi.“ Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jak obraz Boží ho stvořil, stvořil je jako muže a ženu. Bůh jim požehnal slovy: „Plod'te a množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji! Vládněte nad rybami moře, nad ptactvem nebe i nade všemi živočichy, kteří

se pohybují po zemi.“ A připojil: „Hle, k jídlu vám dávám všechny semenotvorné rostliny, co jich je na zemi, a všechny stromy, které plodí ovoce s jádrem uvnitř. Též veškeré divoké zvěři, všemu nebeskému ptactvu, všemu, co se pohybuje po zemi a má v sobě dech života, dávám za pokrm všechny zelené rostliny.“ A stalo se tak. Bůh viděl všechno, co udělal, a hle – bylo to velmi dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den šestý. Tak byla dokončena nebesa, země a všechno, co je oživuje. Sedmého dne Bůh skončil své dílo, které udělal, a přestal sedmého dne s veškerou prací, kterou vykonal.

2) Impulz

Bud'me „tov“!

Berešit bara Elohim... Těmito hebrejskými slovy se ocitáme na úplném počátku všeho. *Na počátku stvořil Bůh...* Jde o počáteční slabiky Písma vůbec; pronikáme skrze ně do tajemství počátku času a všeho stvoření, *tajemství, které bylo od věků skryto v Bohu (srv. Ef 3,9)*. Stojíme na počátku Božího dobrodružství s člověkem a lidského dobrodružství s Bohem. A i my se počínaje dnešním dnem chceme společně vydat na novou cestu. Nový počátek i pro nás. Ale pozor! Jedna věc musí být už od samého počátku jasná: stvořitelem a tvořitelem této cesty bude – stejně jako na počátku – On! Ne já. Já se nechám tvořit. A za nástroj opracování, broušení, otesávání, dlabání, tavení a hoblování si volíme slovo toho, *kdo tvoří všechno nové (srv. Zj 21,5)*, slovo, které za pár týdnů uslyšíme při velikonoční vigílii (nebo si ho možná budeme číst doma při domácí bohoslužbě), slovo, které shrnuje do sedmi čtení dějiny spásy člověka a už už se otevírá jejich středu – Kristově příchodu a jeho velikonočnímu tajemství. Ale jelikož dobře víme, že právě toto slovo je slovem živým, půjde nám teď opravdu o to, aby v síle Ducha svatého vstupovalo do našich životů a proměňovalo je tady a teď.

Berešit bara Elohim... Na počátku stvořil Bůh... Nikdo z nás si jistě nemyslí, že by snad tento počáteční příběh (který mimochodem zdaleka nevznikl jako první kniha Písma) měl být přesným popisem toho, jak Bůh v sedmi dnech učinil svět. Úmyslem těchto kapitol rozhodně nikdy nebylo sepsat vědecké pojednání o stvoření světa a člověka. Jsme na počátku, a tak jde o ty nejpodstatnější a nejzákladnější věci. Příběh stvoření nám má dát odpovědi na úplně prvotní otázky: kdo jsem já, kdo je Bůh, co tu na zemi dělám, kam jdu...? Jde o to podstatné, jak jsme řekli, tedy o vztahy. Vztah k Hospodinu, vztah k sobě samému, vztah k druhým a vztah k celému stvoření. Jádrem křesťanství, na které občas zapomínáme, je vztah. A nemůže tomu být ani jinak, vždyť jsme stvořeni Bohem, který sám je vztah a zdroj všech vztahů, jsme stvořeni Bohem, který je společenství, communio, rodina, Trojice. A my jsme stvořeni k jeho obrazu a podobě! Tedy i

naším základem je vztah! Vztah není něco druhotného, co je jakýmsi naším přívěskem jako třeba barva očí, adresa trvalého bydliště nebo moje cholerická povaha. Vztah je naší podstatou. My vztah jsme. A proto i místo, kde se rozhoduje o našem životě, o našem štěstí, o naší plnosti je vztah, jsou naše vztahy.

Dnes je moderní říkat, že cílem našeho života je hlavně seberealizace. Ve světle našeho první vigilijského čtení jde o naprostý nonsense, nesmysl. Člověk se nikdy nemůže seberealizovat, protože jeho základem je vztah. Obraz seberealizace je důsledkem hříchu, po kterém člověk sklonil hlavu, sklopil zrak a namísto rozhovoru tváří v tvář s Bohem v zahradě v Edenu má teď před očima jen vlastní pupek, kolem kterého se točí. A celé dějiny spásy pak od té chvíle spočívají v tom, že se Bůh všemi možnými prostředky a cestami snaží člověka napřímit, aby si znovu uvědomil svou synovskou důstojnost a obnovil v sobě pravý obraz Hospodina, který není žádným despotou, ale Otcem. A až společně projdeme všemi těmito milosrdnými Božími strategiemi zobrazenými v našich sedmi čteních, dojdeme k tomu, který je o velikonočním ránu tím jediným opravdu „Vzpřímeným“, a v němž jsme pak konečně vzpřímeni zase i my.

Ale teď zůstaňme ještě na počátku. Bůh tvoří slovem: *Bůh řekl... a stalo se!* My jsme tedy odpovědí na jeho slovo. Vztah, který je mezi člověkem a Bohem od samého počátku, je vztah dialogu, rozhovoru. Právě možná i v této podivné době poznáváme, jak důležitá komunikace a sdílení je, poznáváme, jak nám chybí setkání, rozhovor, jak velkým nepřítelem člověka je samota, a jak úžasné je, že si můžeme zavolat, setkat se on-line, posílat si maily... A co teprve náš vztah k Bohu! Jak je právě dnes skvělé, že křesťanství není náboženstvím chrámů, že svou víru nemusím uzavírat do kostelů, že se s Hospodinem můžu setkat doma, v práci, v obchodě, v radosti i bolesti... Potřebujeme spolu mluvit, potřebujeme s Bohem mluvit, protože jsme vztah.

Jsme obraz a podoba Boha, který je Trojice. A tady se dotýkáme jádra dnešního čtení. Když Bůh stvořil člověka, viděl, že *je to velmi dobré* (Gn 1,31), že je to velmi „tov“, řečeno hebrejsky. A „tov“ neznamena jen dobré morálně nebo krásné esteticky, ale především to znamená, že to dobře „funguje“, že je to prostě tím, čím to má být. A my jsme Božím obrazem, a tudíž jsme „tov“, dokonce velmi „tov“, tedy velmi dobře fungujeme, když jako obraz, jako symbol k Bohu odkazujeme. Symbol je něco, co nemá svou totožnost samo ze sebe. Symbol je znamení, které odkazuje k něčemu jinému. A my jsme obrazem (symbolem) Boha – Trojice, a proto jsme „tov“, když k němu odkazujeme svými vztahy. A to je právě to, co se pokazilo. Začali jsme odkazovat jen sami k sobě, k vlastnímu pupku: jako jednotlivci a velmi často i jako církve. A přestali jsme být „tov“, a tedy i šťastní, protože štěstí člověka spočívá v tom, když je naplněno tím, čím má být. Když Ježíš vysvětluje učedníkům, jak ostatní poznají, že patří jemu, tedy jak se skrze učedníky může svět setkat s Kristem, říká: *„Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci,*

budete-li mít lásku jedni k druhým!" (Jan 13,35) Zjevujeme Boha, svědčíme o něm, odkazujeme k němu pouze tehdy, když se máme vzájemně rádi! A láska mezi námi je zároveň cestou k naší „realizaci“, k našemu štěstí, protože jen tak jsme tím, čím jsme, a děláme, co dělat máme. Nemohu být šťastný, pokud odkazuju jen sám k sobě...

Pojďme tedy tento týden být vědomě velmi „tov“, „fungovat“ tak, jak máme: jako obraz, jako symbol a svými vztahy lásky odkazovat ke svému stvořiteli. A nejde o to se zarputile snažit, vždyť trojiční život lásky v sobě máme jako obraz vtisknut už od stvoření a co víc, v Kristu jsme byli do tohoto života jednou pro vždy plně začlenění. Tak budme „tov“!

Vlastimil, OMI

3) modlitba – „almužna“ – „půst“

- **modlitba:** „lectio divina“ nad úryvkem Gn 1,1 – 2,2

- **„almužna“ (skutek lásky, milosrdenství)**

Abychom byli tento týden opravdu „tov“, a stávali se tedy svým životem zjevením Boha, který je vztah a bezpodmínečně přijímá každého člověka, pokusme se ozvat někomu z našeho okolí, příbuzenstva, přátel nebo známých, kdo je osamocený, s nímž jsme třeba delší dobu nemluvili, nebo někomu, s kým je pro nás obtížné být, komu se třeba i nevědomky vyhýbáme.

- **„půst“ (skutek zřeknutí se něčeho)**

V biblickém příběhu stvoření Bůh takto žehná člověku: „*Plodte a množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji!*“ Slovesu „podmanit si“, „vládnout“ ale musíme rozumět také biblicky, tedy v kontextu celého příběhu. To, co „podmaněním“ Hospodin zamýšlí, je patrné z verše Gn 2,15: „*Bůh tedy vzal člověka a usadil ho v zahradě Edenu, aby ji obdělával a chránil.*“ Podmanit si biblicky znamená obdělávat a chránit!

Co kdybychom se tento týden zaměřili vědomě na to, jak nakládáme třeba s vodou? Třeba zjistíme, že místo 7 minut sprchy nám stačí 5. Možná najdeme jiný způsob, jak šetřit při mytí nádobí. Každý si, prosím, najděme to své, co se týká větší ohleduplnosti k vodě.